

**Міністерство освіти і науки України
Національна металургійна академія України
Інститут інтегрованих форм навчання**

Кафедра **Економіки і соціально-гуманітарних дисциплін**

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до самостійного вивчення дисципліни “Логіка”
студентами заочної форми навчання напрямку
6.030601 “Менеджмент”**

Дніпро ІНІФН 2016

ЗМІСТ

	стор.
1. Робоча програма та методичні вказівки по темах дисципліни	3
2. Індивідуальні завдання	6
3. Питання для підготовки до підсумкового контролю	26
4. Перелік рекомендованої навчально-методичної літератури	27

1 РОБОЧА ПРОГРАМА ТА МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ПО ТЕМАХ ДИСЦИПЛІНИ

Загальні положення

Навчальна дисципліна "Логіка" входить до дисциплін соціогуманітарного циклу при підготовці бакалаврів.

Мета вивчення дисципліни – реалізація комунікативної, аналітичної, пізнавальної функції логіки.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен **знати**:

- основні форми мислення та засоби їх аналізу;
- основні форми умовиводів та їх специфіку;
- основні форми доведення та спростування;

вміти:

- свідомо орієнтуватись у формах мислення, які використовуються для отримання нового знання, визначати використання опонентом алогічних аргументів;
- вирішувати прості категоричні силігізми а також формулювати структуру доведення.

Зв'язок з іншими дисциплінами – дисципліна «Логіка» має зв'язок з усіма соціальними та гуманітарними дисциплінами а також з науками, заснованими на математиці. Зокрема, набуті знання і вміння можуть бути використані при вивченні філософії, соціології, політології, комп'ютерних дисциплін тощо.

Зміст дисципліни

Тема 1. Сутність логіки як науки. Логіка висловлювань

Сутність логіки як науки. Логіка висловлювань. Історія становлення логіки. Висловлювання та логічна формула. Таблиці істинності. Математична логіка – історія становлення. Рішення задач методом логічних рівнянь. Умовивід у межах логіки висловлювань.

Література: [1, 2, 4, 7].

Тема 2. Поняття

Поняття. Від висловлювання до поняття. Види понять. Зміст та обсяг поняття. Відношення між поняттями.

Література: [1, 2, 4, 7].

Тема 3. Операції з поняттями

Операції з поняттями. Заперечення поняття. Помноження, складення, віднімання понять. Поділ понять. Визначення понять.

Література: [1, 2, 4, 7].

Тема 4. Судження

Судження. Структура судження та два принципа його розуміння. Класифікація суджень. Відношення між судженнями – логічний квадрат.

Література: [1, 2, 4, 7].

Тема 5. Дедуктивний умовивід

Дедуктивний умовивід. Поняття про дедуктивний умовивід. Безпосередній дедуктивний умовивід. Категоричний силізм. Ентимема, Соріт. Епіхейрема.

Література: [1, 2, 4, 7].

Тема 6. Індуктивний умовивід

Індуктивний умовивід. Поняття про індуктивний умовивід. Індукція через обчислення. Історія становлення наукової індукції. Наукова індукція. Аналогія.

Література: [1, 2, 4, 7].

Тема 7. Основні закони логіки

Основні закони логіки. Закон тотожності. Закон заперечення протиріччя. Закон вилучення третього. Закон достатньої підстави. Логіка у юриспруденції.

Література: [1, 2, 4, 7].

Тема 8. Доведення та спростування. Софізм у дискусії

Доведення та спростування. Софізм у дискусії. Доказ, його структура та види. Заперечення. Його структура та види. Софізми та псевдо аргументи у дискусії.

Література: [1, 2, 4, 7].

2 ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

2.1 МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

Мета і завдання індивідуальної роботи

Виконання індивідуальних завдань, запропонованих студентам з дисципліни «Логіка», стимулюватиме розвиток навичок самостійної роботи з літературою, вміння знайти відповіді на різноманітні питання, що в свою чергу сприятиме навичкам науково-дослідної роботи.

Студентам запропоновано 30 варіантів індивідуальних завдань.

Кожне індивідуальне завдання складається з теоретичних, проблемних питань та тестових завдань, які охоплюють усі теми курсу. Передбачаються стислі і конкретні відповіді на них, що повинні містити в собі конкретні дані та обґрунтування тих чи інших положень. Робота повинна відображати наукову точку зору.

Номер варіанту визначається двома останніми цифрами номера залікової книжки студента. Якщо ця цифра перевищує число “30”, то від неї необхідно відрахувати число, кратне тридцяти (30, 60, 90).

Вимоги до виконання індивідуального завдання: відповідність змісту робочої програми дисципліни “Логіка”, чітке визначення сутності категорій, законів з посиланням на першоджерела, чітка логіка і необхідний обсяг, перелік літературних джерел.

Порядок виконання індивідуального завдання: вибір варіанту завдання, вивчення і конкретизація учбової, наукової літератури, виконання індивідуального завдання, оформлення, підготовка до співбесіди з викладачем-консультантом, захист.

Окрім рекомендованих підручників, навчальних посібників і монографій студенти, готуючи індивідуальні завдання, можуть користуватися іншою літературою, якщо вона ухвалена міністерством освіти та науки України.

Оформлення індивідуальної роботи

Індивідуальна робота повинна бути виконана державною мовою.

Перша сторінка роботи – титульний аркуш (див. Додаток 1). Текст роботи пишеться на одній стороні стандартного аркуша (формат А4) розбірливо і акуратно.

Допускається представлення індивідуальної роботи у вигляді комп’ютерного роздруку (Times New Roman, 14; міжстрочний інтервал – 1,5; всі поля – 2 см; абзацний відступ 1,25-1,27 см; нумерація сторінок у правому верхньому куті; форматування тексту по ширині). Обов’язковою умовою є наявність полів для зауважень рецензента і нумерація сторінок. На першій сторінці номер не проставляється.

У список літературних джерел, що розташований в кінці індивідуальної роботи, включається література, яка безпосередньо використана при

написанні роботи (вона цитувалася, на неї посилалися або вона послужила відправною точкою при формуванні відповідей студента).

Список літератури формується в наступному порядку:

- 1) законодавчі акти України в хронологічному порядку їх прийняття;
- 2) монографії, збірники, статті - в алфавітному порядку прізвищ авторів; що не мають на титульному аркуші автора - в алфавітному розташуванню заголовків.

Захист індивідуальної роботи

Робота надається для перевірки не пізніше ніж за 10 днів до початку сесії.

Керівник роботи перевіряє індивідуальну роботу та виставляє попередню оцінку. Якщо оцінка позитивна, робота допускається до захисту. На роботі зазначається «До захисту», ставиться дата та підпис викладача.

При підготовці до захисту студенту потрібно уважно ознайомитися з критичними зауваженнями рецензента, додатково вивчити питання, що викликали ці зауваження.

Захист індивідуальної роботи складається з доповіді студента (5 - 7 хвилин) по виконаній роботі та у відповідях на питання, які поставлені в рецензії керівником або виникли в ході захисту. Після цього визначається захищена чи не захищена індивідуальна робота.

Оцінювання індивідуальної роботи здійснюється викладачем, на роботі ставиться надпис «Захищено», дата та підпис викладача.

2.2 ВАРІАНТИ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ЗАВДАННЯ

Варіант №1.

1. Логіка як наука про правильне мислення, її завдання.
2. Які основні хитрощі в побудові демонстрації, що призводять до помилки "не слідує"?
3. Які правила і помилки по відношенню до демонстрації? Наведіть приклади.
4. Дайте визначення категорії " абстрагування". Прокоментуйте на прикладі значення терміну.
5. Поясніть значення і наведіть приклад вживання категорії "більший термін".
6. Поясніть значення і наведіть приклад вживання категорії " диз'юнкція".
7. Дайте визначення категорії "індуктивний висновок". Прокоментуйте на прикладі значення терміну.
8. Яке значення терміну "концепт". У яких випадках він вживається у вузівському курсі "Логіка".
9. Тестове завдання 1. Логіка як наука досліджує:
 - а) процеси міркування як складну динамічну систему;
 - б) форми і закони мислення, відношення між мисленням та предметною дійсністю;

- в) умови, причини розвитку і функціонування мислення;
- г) природничо-матеріальне забезпечення процесів мислення;
- д) історію розвитку людських знань.

10. Тестове завдання 2. Вкажіть, які поняття є незрівняними:

- а) "учений", "любитель рок-музики"; б) "учений", "тигр"; в) "матеріальне", "право"; г) "матеріальне", "ідеальне".

Варіант №2.

1. Форма і зміст мислення. Форми абстрактного мислення.
2. У яких значеннях найчастіше використовується слово "логіка"?
3. Що є порівнянням? Наведіть приклади порівняння. Які достоїнства і недоліки порівняння?
4. Дайте визначення категорії "абстрактне мислення". Прокоментуйте на прикладі значення терміну.
5. Поясніть значення і наведіть приклад вживання категорії "імовірнісні висновки".
6. Яке значення терміну "дилема". У яких випадках він вживається у вузівському курсі "Логіка".
7. Дайте визначення категорії "індукція методом відбору (селективна індукція)". Прокоментуйте на прикладі значення терміну.
8. Яке значення терміну "концепція". У яких випадках він вживається у вузівському курсі "Логіка".
9. Тестове завдання 1. Логічна правильність думки — це: а) адекватне відображення у свідомості людини певної ситуації, що існує в реальності; б) правильне сприйняття предмета за допомогою органів відчуттів; в) відсутність будь-яких сумнівів; г) відповідність думки законам і формам мислення; д) інтуїтивна очевидність.
10. Тестове завдання 2. Зазначте, яке відношення існує між судженнями: "Франція за площею майже однакова з Україною" та "Україна, за площею майже однакова з Францією": а) контрастності (протилежності); б) транзитивності; в) симетричності; г) не перебувають в жодному відношенні; д) рефлексивності.

Варіант №3.

1. Поняття як форма мислення. Об'єм і зміст поняття, закон зворотного відношення між об'ємом і змістом.
2. Які основні характеристики науки?
3. Що є описом? Наведіть приклади опису. Які достоїнства і недоліки опису?
4. Дайте визначення категорії "абстрактне поняття". Прокоментуйте на прикладі значення терміну.
5. Поясніть значення і наведіть приклад вживання категорії "індукція методом виключення (елімінативна індукція)".
6. Яке значення терміну "версі". У яких випадках він вживається у вузівському курсі "Логіка".

7. Дайте визначення категорії "дискурсивний". Прокоментуйте на прикладі значення терміну.
8. Яке значення терміну "кон'юнкція або логічне множення". У яких випадках він вживається у вузівському курсі "Логіка".
9. Тестове завдання 1. Вкажіть, які з перерахованих нижче понять є тотожними: а) "керівник", "директор"; б) "Конституція України", "основний закон України"; в) "детектив", "книга"; г) "віруючий", "православний".
10. Тестове завдання 2. Вкажіть вираження, яке по своїй логічній формі є поняттям: а) собака голосно гавкає; б) голосно гавкаюча собака; в) не усі собаки голосно гавкають; г) та і не собака, яка голосно не гавкає.

Варіант №4.

1. Види понять. Стосунки між поняттями і їх зображення за допомогою кругових схем.
2. Що є об'єктом науки "логіка"?
3. Що представляє собою характеристика? Наведіть приклади характеристики. Які достоїнства і недоліки характеристики?
4. Дайте визначення категорії "абстрактні об'єкти". Прокоментуйте на прикладі значення терміну.
5. Поясніть значення і наведіть приклад вживання категорії "вид".
6. Яке значення терміну "дискусія". У яких випадках він вживається у вузівському курсі "Логіка".
7. Дайте визначення категорії "інтерпретація". Прокоментуйте на прикладі значення терміну.
8. Яке значення терміну "кон'юнкція або логічне множення". У яких випадках він вживається у вузівському курсі "Логіка".
9. Тестове завдання 1. Сприйняття — це: а) одна з форм абстрактного мислення людини; б) інтуїтивна очевидність; в) одна з форм чуттєвого (емпіричного) відображення дійсності; г) безпосередній процес міркування людини; д) фіксація певної думки за допомогою мови.
10. Тестове завдання 2. Зазначте, коли буде хибною матеріальна імплікація: а) коли всі прості будуть разом істинні; б) коли перше судження буде істинним, а друге — хибним; в) коли всі прості будуть разом хибні; г) коли перше судження буде хибним, а друге — істинним; д) не може бути хибною взагалі.

Варіант №5.

1. Узагальнення і обмеження понять. Рід і вид.
2. Що є предметом науки "логіка"?
3. Що є визначенням? Наведіть приклади визначення. Які достоїнства і недоліки визначення?
4. Дайте визначення категорії "абстракція". Прокоментуйте на прикладі значення терміну.
5. Поясніть значення і наведіть приклад вживання категорії "видова ознака".

6. Яке значення терміну "дихотомія". У яких випадках він вживається у вузівському курсі "Логіка".
7. Дайте визначення категорії "інформація". Прокоментуйте на прикладі значення терміну.
8. Яке значення терміну "непрямий метод спростування суджень". У яких випадках він вживається у вузівському курсі "Логіка".
9. Тестове завдання 1. Вкажіть, які з перерахованих нижче понять є підлеглими:
 - а) "студент", "відмінник";
 - б) "Конституція України", "основний закон України";
 - в) "детектив", "книга";
 - г) "вищий навчальний заклад", "університет".
10. Тестове завдання 2. Яке поняття є підсумком логічної операції обмеження поняття ДЕРЕВО: а) гілки; б) береза; в) листя; г) коренева система.

Варіант №6.

1. Визначення поняття. Види визначень. Правила визначення і можливі помилки.
2. Які розділи науки "логіка" Ви знаєте?
3. Яка структура визначення? Наведіть приклади.
4. Дайте визначення категорії "адвокат диявола". Прокоментуйте на прикладі значення терміну.
5. Поясніть значення і наведіть приклад вживання категорії "питання".
6. Яке значення терміну "аргумент".
7. Дайте визначення категорії "інтуїція". Прокоментуйте на прикладі значення терміну.
8. Яке значення терміну "непряма відповідь". У яких випадках він вживається у вузівському курсі "Логіка".
9. Тестове завдання 1. Вкажіть, які з перерахованих нижче понять є супідрядними: а) "людина", "тварина"; б) "Кримінальний Кодекс", "Цивільний Кодекс"; в) "абстрактне поняття", "конкретне поняття"; г) "загальне поняття", "одичичне поняття".
10. Тестове завдання 2. Умовивід — це: а) одна з форм емпіричного відображення дійсності; б) одна з форм абстрактного мислення людини; в) слово, в якому фіксуються ознаки предметів; 4) множина предметів дійсності; г) один з методів пізнання дійсності.

Варіант №7.

1. Ділення поняття. Види ділення. Правила ділення і можливі помилки.
2. Де економісти використовують логіку у своїй діяльності?
3. Які види визначень Ви знаєте? Наведіть приклади.
4. Дайте визначення категорії "абсурд". Прокоментуйте на прикладі значення терміну.

5. Поясніть значення і наведіть приклад вживання категорії "питання не по суті теми".
6. Яке значення терміну " догма". У яких випадках він вживається у вузівському курсі "Логіка".
7. Дайте визначення категорії " інформація". Прокоментуйте на прикладі значення терміну.
8. Яке значення терміну "крайні терміни". У яких випадках він вживається у вузівському курсі "Логіка".
9. Тестове завдання 1. Вкажіть поняття, яке у формальній логіці вважається конкретним:
 - а) покарання; б) провина; в) злочинність; г) злочинець.
- 10.Тестовое завдання 2. Зазначте вид умовиводу в такому логічному міркуванні: “Якщо правильно, що всі грабіжники є злочинцями, то хибним буде твердження, що деякі грабіжники не є злочинцями”: а) умовно-категоричний; б) аналогія властивостей; в) повна індукція; г) простий категоричний силізм; д) безпосередній за логічним квадратом.

Варіант №8.

1. Судження як форма мислення і його вираження в мові.
2. Що називається поняттям? Яка граматична форма поняття? Наведіть приклади понять.
3. Які визначення називаються явними, а які - неявними? Наведіть приклади кожного виду.
4. Дайте визначення категорії "аксіологічна модальність". Прокоментуйте на прикладі значення терміну.
5. Поясніть значення і наведіть приклад вживання категорії "питання по суті теми".
6. Яке значення терміну "доказ". У яких випадках він вживається у вузівському курсі "Логіка".
7. Дайте визначення категорії “лема”. Прокоментуйте на прикладі значення терміну.
8. Яке значення терміну "короткі відповіді". У яких випадках він вживається у вузівському курсі "Логіка".
9. Тестове завдання 1. Вкажіть, які з перерахованих нижче понять є протилежними: а) " людина", " тварина"; б) "Кримінальний Кодекс", "Цивільний Кодекс"; в) "абстрактне поняття", "конкретне поняття"; г) "загальне поняття", "одиничне поняття".
- 10.Тестовое завдання 2. Спростування — це: а) порушення законів логіки; б) один із видів доведення, в якому обґрунтовується хибність тези; в) непряме доведення (таке, що “відводить у бік”), в якому істинність тези доводиться шляхом підтвердження хибності антитези; г) певне положення, істинність або хибність якого обґрунтовується в доведенні; д) один із видів доведення, в якому обґрунтовується істинність тези.

Варіант №9.

1. Види простих суджень. Структура простого судження.
2. Що називається об'ємом і змістом поняття? Яке співвідношення між об'ємом і змістом поняття? Наведіть приклади.
3. Які види явних визначень Ви знаєте? Наведіть приклади кожного виду?
4. Дайте визначення категорії "аксіома". Прокоментуйте на прикладі значення терміну.
5. Поясніть значення і наведіть приклад вживання категорії "заповнююче питання".
6. Яке значення терміну "доказ по випадках".
7. Дайте визначення категорії "штучна класифікація". Прокоментуйте на прикладі значення терміну.
8. Яке значення терміну "круги Ейлера". У яких випадках він вживається у вузівському курсі "Логіка".
9. Тестове завдання 1. Вкажіть незрівняне з точки зору формальної логіки поняття для поняття ЛІКАР: а) лікарняний лист; б) людина без вищої освіти; в) інвалід 1 групи; г) ветеринар.
10. Тестове завдання 2. Як у науці називають недозволені з погляду логіки, прийоми, які іноді свідомо використовують під час доведень тих чи інших положень: а) переконання; б) софізм; в) експерименти; г) паралогізм; д) закони логіки.

Варіант №10.

1. Категоричні судження. Їх види і канонічні форми (ділення суджень за якістю і кількістю).
2. Чи завжди додавання ознак в зміст поняття призводить до зменшення об'єму початкового поняття? Відповідь обґрунтуйте прикладом.
3. Які визначення називаються атрибутивними? Наведіть приклади.
4. Дайте визначення категорії "аксіоматична теорія". Прокоментуйте на прикладі значення терміну.
5. Поясніть значення і наведіть приклад вживання категорії "сприйняття".
6. Яке значення терміну "доповнення класу (заперечення)". У яких випадках він вживається у вузівському курсі "Логіка".
7. Дайте визначення категорії "штучні мови". Прокоментуйте на прикладі значення терміну.
8. Яке значення терміну "лема". У яких випадках він вживається у вузівському курсі "Логіка".
9. Тестове завдання 1. Логічна істинність думки — це: а) інтуїтивна очевидність; б) відповідність думки законам і формам мислення; в) адекватне відображення у свідомості людини певної ситуації, що існує в реальності; г) правильне сприйняття предмета за допомогою органів відчуттів; д) відсутність будь-яких сумнівів.
10. Тестове завдання 2. Фактами називають: а) певні положення, істинність або хибність яких обґрунтовується в доведенні; б) звертання до людини або

натовпу; в) уявлення людини; г) завжди істинні судження (тавтології); д) фіксовані певним чином (наприклад, завдяки фотозйомці) події, які можна використовувати як аргументи під час доведення.

Варіант №11.

1. Умови істинності категоричних суджень. Стосунки між судженнями. Схема логічного квадрата.
2. Які види понять залежно від об'єму Ви знаєте? Наведіть приклади таких понять.
3. Які визначення називаються генетичними? Наведіть приклади.
4. Дайте визначення категорії "аксіоматичне визначення". Прокоментуйте на прикладі значення терміну.
5. Поясніть значення і наведіть приклад вживання категорії "логічне виведення".
6. Яке значення терміну "одиничне поняття". У яких випадках він вживається у вузівському курсі "Логіка".
7. Дайте визначення категорії "істина". Прокоментуйте на прикладі значення терміну.
8. Яке значення терміну "логіка висловлювань". У яких випадках він вживається у вузівському курсі "Логіка".
9. Тестове завдання 1. Засновником логіки як науки був старогрецький філософ: а) Піфагор; б) Платон; в) Сократ; г) Аристотель; д) Анаксимен; е) Анаксагор.
10. Тестове завдання 2. Як у науці називають недозволені з погляду логіки, прийоми, які іноді свідомо використовують під час доведень тих чи інших положень: а) переконання; б) софізм; в) експерименти; г) паралогізм; д) закони логіки.

Варіант №12.

1. Висновок, його структура. Правильність висновку. Класифікація висновків.
2. Які види понять залежно від змісту Ви знаєте? Наведіть приклади.
3. Які цілі можуть переслідувати при введенні визначення?
4. Дайте визначення категорії "алетична модальність". Прокоментуйте на прикладі значення терміну.
5. Поясніть значення і наведіть приклад вживання категорії "виділяюче судження".
6. Яке значення терміну "одиничне судження". У яких випадках він вживається у вузівському курсі "Логіка".
7. Дайте визначення категорії "істинність мислення". Прокоментуйте на прикладі значення терміну.
8. Яке значення терміну "логіка предикатів". У яких випадках він вживається у вузівському курсі "Логіка".

9. Тестове завдання 1. Вкажіть, який спосіб введення понять використовувався в даному випадку "Халатність - посадовий злочин":
 а) вказівка (остенсивне визначення); б) порівняння; в) опис; г) характеристика; д) визначення.
10. Тестове завдання 2. Формальна логіка є частиною:
 а) психології; б) математики; в) філософії; г) психофізіології; д) лінгвістики.

Варіант №13.

1. Висновки, в посилках яких використовуються складні судження. Їх види і структура.
2. Які види стосунків між поняттями? Наведіть приклади таких стосунків.
3. На якій підставі визначення діляться на номінальні і реальні?
4. Дайте визначення категорії "алогізм". Прокоментуйте на прикладі значення терміну.
5. Поясніть значення і наведіть приклад вживання категорії "висловлювання".
6. Яке значення терміну "природна класифікація". У яких випадках він вживається у вузівському курсі "Логіка".
7. Дайте визначення категорії "категоричне судження". Прокоментуйте на прикладі значення терміну.
8. Яке значення терміну "логічна операція". У яких випадках він вживається у вузівському курсі "Логіка".
9. Тестове завдання 1. Вкажіть усі правила, які порушені в цьому визначенні :
 "Підручник - це книга, яка видається студентові у бібліотеці":
 а) жодне правило не порушене (визначення правильне);
 б) визначення має бути ясним;
 в) визначення не повинне містити тавтології;
 г) визначення не повинне будуватися через заперечення;
 д) визначення не має бути вузьким;
 е) визначення не має бути широким.
10. Тестове завдання 2. Об'єкти різних наук можуть: а) не існувати в реальній дійсності; б) співпадати один з одним; в) взаємовиключати один одного; г) замовчувати один одного; д) суперечити здоровому глузду.

Варіант №14.

1. Безпосередні висновки, їх види і структура.
2. Які поняття називаються порівнянними, а які - незрівняними? Наведіть приклади таких понять.
3. Які визначення називаються номінальними, а які - реальними? Наведіть приклади.
4. Дайте визначення категорії "аналіз". Прокоментуйте на прикладі значення терміну.
5. Поясніть значення і наведіть приклад вживання категорії "виділяюче судження".

6. Яке значення терміну "природні мови". У яких випадках він вживається у вузівському курсі "Логіка".
7. Дайте визначення категорії "якість". Прокоментуйте на прикладі значення терміну.
8. Яке значення терміну "логічна операція". У яких випадках він вживається у вузівському курсі "Логіка".
9. Тестове завдання 1. Вкажіть усі правила, які порушені в цьому визначенні : "Слідчий - це людина, що займається розслідуванням злочинів":
- жодне правило не порушене (визначення правильне);
 - визначення має бути ясним;
 - визначення не повинне містити тавтології;
 - визначення не повинне будуватися через заперечення;
 - визначення не має бути вузьким;
 - визначення не має бути широким.
10. Тестове завдання 2. Логічна форма - це: а) структура, будова думок; б) незаперечний еталон мислення; в) те ж саме, що і логічний закон; г) необхідно спрощена модель мислення; д) стандартний, загальноприйнятий хід думок.

Варіант №15.

- Категоричні силлогізми. Способи перевірки правильності категоричних силлогізмів.
- Які поняття називаються сумісними? Наведіть приклади таких понять.
- Про які визначення "не сперечаються"? Чому?
- Дайте визначення категорії "аналогія ". Прокоментуйте на прикладі значення терміну.
- Поясніть значення і наведіть приклад вживання категорії "гіпотеза".
- Яке значення терміну "залежні судження". У яких випадках він вживається у вузівському курсі "Логіка".
- Дайте визначення категорії "квантор". Прокоментуйте на прикладі значення терміну.
- Яке значення терміну "логічна форма". У яких випадках він вживається у вузівському курсі "Логіка".
- Тестове завдання 1. Зазначте вид поняття "держава" за типом елементів обсягу: а) конкретне; б) збірне; в) абстрактне; г) загальне; д) негативне;
- Тестове завдання 2. Зазначте вид умовиводу (силлогізму): "1. Всі ссавці — живі істоти. 2. Всі кити — ссавці. 3. Всі кити — живі істоти. 4. Всі касатки — кити. 5. Всі касатки — живі істоти". а) простий категоричний силлогізм (ПКС); б) безпосередній дедуктивний за логічним квадратом; в) складний категоричний силлогізм (полісиллогізм); г) ентімема; д) епіхейрема.

Варіант №16.

- Складні судження. Види складних суджень.
- Які види сумісних понять Ви знаєте? Наведіть приклади кожного виду сумісних понять.

3. Які правила визначення? Навести приклад на порушення кожного з правил.
4. Дайте визначення категорії "аналогія стосунків". Прокоментуйте на прикладі значення терміну.
5. Поясніть значення і наведіть приклад вживання категорії "гомоморфізм".
6. Яке значення терміну "помилка". У яких випадках він вживається у вузівському курсі "Логіка".
7. Дайте визначення категорії "квантифікація". Прокоментуйте на прикладі значення терміну.
8. Яке значення терміну "логічні константи (логічні постійні)". У яких випадках він вживається у вузівському курсі "Логіка".
9. Тестове завдання 1. Зазначте вид поняття "талановитий" за характером ознак, що становлять його зміст: а) конкретне; б) позитивне; в) абстрактне; г) загальне; д) негативне.
10. Тестове завдання 2. Який термін означає в логіці і інших науках цілісний образ предметів або явищ, який був збережений в пам'яті або є продуктом уяви: а) представлення; б) враження; в) відчуття; г) збереження; д) поклоніння.

Варіант №17.

1. Таблиці істинності складних суджень.
2. Які поняття називаються несумісними? Наведіть приклади таких понять.
3. Що називається висловлюванням? Яка граматична форма висловлювання? Наведіть приклади.
4. Дайте визначення категорії "аналогія предметів". Прокоментуйте на прикладі значення терміну.
5. Поясніть значення і наведіть приклад вживання категорії "двостороння дискусія".
6. Яке значення терміну "висновки". У яких випадках він вживається у вузівському курсі "Логіка".
7. Дайте визначення категорії "квантифікація". Прокоментуйте на прикладі значення терміну.
8. Яке значення терміну "логічний квадрат". У яких випадках він вживається у вузівському курсі "Логіка".
9. Тестове завдання 1. Вкажіть усі висловлювання, які є кон'юнктивними (сполучними) :
 - а) я відвідав усі лекції, проте на іспиті не отримав "відмінно";
 - б) судження бувають простими і складними;
 - в) я не здав залік по семінару з логіки, і мене не допустили до цього іспиту;
 - г) мені легко давалася логіка в академії, хоча в школі ми її не вивчали.
10. Тестове завдання 2. Логіка як наука є:
 - а) міркування філософів про добро і зло, про сенс життя;
 - б) вчення про внутрішній світ людини;
 - в) вчення про закони і форми правильного мислення;

- г) уявлення людства про найдоцільніший, прагматично вірніший шлях розвитку;
- д) узагальнення найважливіших законів математики і фізики.

Варіант №18.

1. Логіка як наука про правильне мислення, її завдання.
2. Які види несумісних понять Ви знаєте? Наведіть приклади кожного виду несумісних понять.
3. Який зв'язок між висловлюванням, судженням і пропозицією? Наведіть приклади?
4. Дайте визначення категорії "аналогія властивостей". Прокоментуйте на прикладі значення терміну.
5. Поясніть значення і наведіть приклад вживання категорії "дедуктивний висновок".
6. Яке значення терміну "закон мислення". У яких випадках він вживається у вузівському курсі "Логіка".
7. Дайте визначення категорії " клас". Прокоментуйте на прикладі значення терміну.
8. Яке значення терміну "логічний принцип". У яких випадках він вживається у вузівському курсі "Логіка".
9. Тестове завдання 1. Вкажіть усі висловлювання, які є висловлюваннями строгої і повної диз'юнкції :
 - а) по логіці я сподіваюся отримати "добре" або " відмінно";
 - б) судження бувають простими і складними;
 - в) я готуватимуся до контрольної по логіці самостійно або з другом;
 - г) або я складу іспит, або ні.
- 10.Тестове завдання 2. Який термін слід виключити з переліку найважливіших форм чуттєвого досягнення світу: а) відчуття; б) потрясіння; в) сприйняття; г) уявлення.

Варіант №19.

1. Форма і зміст мислення. Форми абстрактного мислення.
2. Що називається обмеженням поняття? Як робиться обмеження понять? Яка межа обмеження понять? Наведіть приклади.
3. Чи існує однозначна відповідність між судженням і пропозицією? Відповідь обґрунтувати прикладами.
4. Дайте визначення категорії "антецедент". Прокоментуйте на прикладі значення терміну.
5. Поясніть значення і наведіть приклад вживання категорії "дезінформація".
6. Яке значення терміну "закон достатньої основи". У яких випадках він вживається у вузівському курсі "Логіка".
7. Дайте визначення категорії "квантор існування". Прокоментуйте на прикладі значення терміну.

8. Яке значення терміну "логічний квадрат". У яких випадках він вживається у вузівському курсі "Логіка".

9. Тестове завдання 1. Визначте вид відношення, в якому між собою знаходяться обсяги понять "планета Венера" і "друга планета від Сонця": а) співвідпорядкування (координація); б) суперечність (контрадикторність); в) перетин (частковий збіг); г) тотожність (рівнозначність); д) протилежність (контрарність)

10. Тестове завдання 2. Яка функція мови розглядається в логіці як найважливіша: а) освідчення в коханні; б) засіб маніпулювання людьми; в) передача інформації і розвиток знання; г) віршування; д) обмін емоціями.

Варіант №20.

1. Види понять. Стосунки між поняттями і їх зображення за допомогою кругових схем.

2. Що називається узагальненням поняття? Як робиться узагальнення понять? Яка межа узагальнення понять? Наведіть приклади.

3. Які судження називаються простими, а які - складними? Наведіть приклади таких суджень.

4. Дайте визначення категорії "антитезис". Прокоментуйте на прикладі значення терміну.

5. Поясніть значення і наведіть приклад вживання категорії "ділення за видозміною ознаки".

6. Яке значення терміну "закон виключеного третього". У яких випадках він вживається у вузівському курсі "Логіка".

7. Дайте визначення категорії "наклеп". Прокоментуйте на прикладі значення терміну.

8. Яке значення терміну "логічні помилки". У яких випадках він вживається у вузівському курсі "Логіка".

9. Тестове завдання 1. Вкажіть усі висловлювання, які є імплікативними (умовними) висловлюваннями:

а) по логіці я сподіваюся отримати "відмінно" тому, що самостійно виконував усі домашні завдання;

б) я не здав залік по семінару з логіки, і мене не припустили до цього іспиту;

в) при отриманні оцінки "незадовільно" слід відвідати консультацію викладача;

г) якщо моя мама рада будь-якій моїй позитивній оцінці, то батько радіє тільки оцінці "відмінно".

10. Тестове завдання 2. Об'єктом вивчення логіки є:

а) мисляча людина; б) людина, що помиляється; в) пошук правильного шляху в житті; г) психічна діяльність в усьому різноманітті її форм; д) мислення; е) помилки в мисленні; ж) усе суще.

Варіант №21.

1. Узагальнення і обмеження понять. Рід і вид.

2. Що називається діленням поняття? Які види ділення Ви знаєте? Наведіть приклади. Які достоїнства і недоліки кожного виду?
3. Які види простих суджень Ви знаєте? Наведіть приклади кожного виду простих суджень.
4. Дайте визначення категорії "апагогічний доказ". Прокоментуйте на прикладі значення терміну.
5. Поясніть значення і наведіть приклад вживання категорії "антецедент".
6. Яке значення терміну "закон непрямого доказу. У яких випадках він вживається у вузівському курсі "Логіка".
7. Дайте визначення категорії "класифікація". Прокоментуйте на прикладі значення терміну.
8. Яке значення терміну "логічні операції". У яких випадках він вживається у вузівському курсі "Логіка".
9. Тестове завдання 1. Визначте, як співвідносяться поняття "дорогий" і "дешевий": а) тотожність; б) перетин (частковий збіг); в) суперечність (контрадикторність); г) співвідпорядкування (координація); д) протилежність (контрарність).
10. Тестове завдання 2. Предметом вивчення логіки є: а) правильність мислення; б) істинність суджень; в) логічна несуперечність суджень одне одному; г) співвідношення стандартності і нестандартності мислення; д) правильний шлях в житті без помилок і промахів.

Варіант №22.

1. Визначення поняття. Види визначень. Правила визначення і можливі помилки.
2. Які правила ділення?
3. Які судження називаються атрибутивними? Наведіть приклад.
4. Дайте визначення категорії "апорія". Прокоментуйте на прикладі значення терміну.
5. Поясніть значення і наведіть приклад вживання категорії "ділиме поняття".
6. Яке значення терміну "Закон зворотного відношення між об'ємом і змістом поняття". У яких випадках він вживається у вузівському курсі "Логіка".
7. Дайте визначення категорії "комунікація". Прокоментуйте на прикладі значення терміну.
8. Яке значення терміну "логічні змінні". У яких випадках він вживається у вузівському курсі "Логіка".
9. Тестове завдання 1. Як Ви вважаєте, чи правильно проведено таку логічну операцію узагальнення обсягу понять: "телевізор—прилад— предмет"? а) операцію узагальнення обсягу понять проведено правильно, оскільки ми переходимо від поняття із вузчим обсягом до поняття із ширшим обсягом б) цей приклад стосується не операції узагальнення обсягу понять, а операції визначення понять в) операцію узагальнення обсягу понять проведено неправильно, оскільки ми переходимо від понять з одним обсягом до понять,

які містять зовсім інші елементи в своїх обсягах г) цей приклад стосується не операції узагальнення обсягу понять, а операції обмеження обсягів понять

10.Тестове завдання 2. Під законами логіки в сучасній логіці висловлювань мають на увазі судження, які: а) є безпосередньо очевидними; б) завжди хибні (логічні суперечності); в) можуть бути істинними або хибними (виконувани); г) утворюються внаслідок класифікації понять; д) завжди істинні (логічні тавтології).

Варіант №23.

1. Ділення поняття. Види ділення. Правила ділення і можливі помилки.
2. Які способи введення понять?
3. Які судження називаються реляційними (судженнями із стосунками)? Наведіть приклад.
4. Дайте визначення категорії "аргумент". Прокоментуйте на прикладі значення терміну.
5. Поясніть значення і наведіть приклад вживання категорії "демонстрація".
6. Яке значення терміну "Закон протиріччя". У яких випадках він вживається у вузівському курсі "Логіка".
7. Дайте визначення категорії "конкретне поняття". Прокоментуйте на прикладі значення терміну.
8. Яке значення терміну "логічні союзи". У яких випадках він вживається у вузівському курсі "Логіка".
9. Тестове завдання 1. Логіка як наука зародилася: а) в давнину; б) в середні віки; в) у Новий час; г) в епоху відродження; д) у ХХ віці.
- 10.Тестове завдання 2. Умовивід — це: а) одна з форм емпіричного відображення дійсності; б) одна з форм абстрактного мислення людини; в) слово, в якому фіксуються ознаки предметів; г) множина предметів дійсності; д) один з методів пізнання дійсності.

Варіант №24.

1. Судження як форма мислення і його вираження в мові.
2. Що є вказівкою? Наведіть приклади вказівки. Які достоїнства і недоліки вказівки?
3. Які судження називаються екзистенціальними? Наведіть приклад?
4. Дайте визначення категорії "аргументація". Прокоментуйте на прикладі значення терміну.
5. Поясніть значення і наведіть приклад вживання категорії "денотат".
6. Яке значення терміну "Закон тотожності". У яких випадках він вживається у вузівському курсі "Логіка".
7. Дайте визначення категорії "конструктивна критика". Прокоментуйте на прикладі значення терміну.
8. Яке значення терміну "логічний прийом". У яких випадках він вживається у вузівському курсі "Логіка".

9. Тестове завдання 1. Як Ви вважаєте, чи правильно проведено таку логічну операцію обмеження обсягу понять: “область—місто—вулиця—село”? а) операцію обмеження обсягу понять проведено правильно б) операцію обмеження обсягу понять проведено неправильно, оскільки переходимо від понять з одним обсягом до понять, які містять зовсім інші елементи в своїх обсягах в) цей приклад стосується не операції обмеження обсягу понять, а операції поділу понять г) цей приклад стосується не операції обмеження обсягу понять, а операції визначення понять д) цей приклад стосується не операції обмеження обсягу понять, а операції узагальнення обсягів понять
10. Тестове завдання 2. Закони об'єктивного світу - це: а) стійкий зв'язок явищ і подій, що повторюються; б) письмово зафіксовані людьми відкриття; в). продукт конвенції учених; г). кращий доказ хаотичності і безглуздя світу; д). універсальне спростування теодицеї.

Варіант №25.

1. Що називається аргументацією?
2. Які основні види непрямой аргументації?
3. Які склад і структура простого атрибутивного судження? Наведіть приклади.
4. Дайте визначення категорії "антецедент". Прокоментуйте на прикладі значення терміну.
5. Поясніть значення і наведіть приклад вживання категорії "деонтична модальність".
6. Яке значення терміну "закрите питання". У яких випадках він вживається у вузівському курсі "Логіка".
7. Дайте визначення категорії "контрприклад". Прокоментуйте на прикладі значення терміну.
8. Яке значення терміну "логічний трикутник". У яких випадках він вживається у вузівському курсі "Логіка".
9. Тестове завдання 1. Вкажіть найважливіші причини зародження логіки як науки:
 - а) необхідність історичної видозміни форм релігії під виглядом раціонального знання;
 - б) надмірна кількість міфів у стародавньому світі;
 - в) розвиток математики, природознавства і ораторського мистецтва;
 - г) зростання числа педагогів без робочих місць у стародавньому світі;
 - д) політична вага Аристотеля;
 - е) відсутність розвитку в інших сферах духовного життя.
10. Тестове завдання 2. Зазначте, який закон логіки застосований у твердженні: “Я склав екзамен з математики на відмінно завдяки акуратному відвідуванню занять, систематичній самостійній роботі над курсом, опрацюванню навчальної літератури, активній участі в семінарських і практичних заняттях”: а) заборони суперечності; б) тотожності; в) виключеного третього; г) достатньої підстави; д) комутативності.

Варіант №26.

1. Наведіть приклади безглузвих суджень. Чому вони є безглуздими?
2. Яка аргументація називається апагогічною? Наведіть приклади апагогічної аргументації.
3. Якого правила необхідно дотримуватися при виділенні суб'єкта простого судження? Наведіть приклади.
4. Дайте визначення категорії "аудиторія". Прокоментуйте на прикладі значення терміну.
5. Поясніть значення і наведіть приклад вживання категорії "деструктивна критика".
6. Яке значення терміну "знак". У яких випадках він вживається у вузівському курсі "Логіка".
7. Дайте визначення категорії "консеквент". Прокоментуйте на прикладі значення терміну.
8. Яке значення терміну "логічне протиріччя". У яких випадках він вживається у вузівському курсі "Логіка".
9. Тестове завдання 1. . Яке з наступних питань синтаксично некоректне:
 - а) коли сталася Куликовська битва;
 - б) як звали улюбленого слона Олександра Невського;
 - в) коли був дощ;
 - г) в якому році Кук відкрив Антарктиду?
10. Тестове завдання 2. Визначте, вимоги якого формально-логічного закону порушені в наведеному міркуванні: "1. Ручка — це предмет, завдяки якому пишуть в зошитах. 2. Ручка — це предмет, за допомогою якого відкривають та закривають двері. 3. Предметом, яким пишуть у зошитах, відкривають та закривають двері". а) достатньої підстави; б) виключеного третього; в) заборони суперечності; г) тотожності; д) закони не порушено.

Варіант №27.

1. Який склад аргументації? Що є елементами аргументації?
2. Яка аргументація називається розділовою? Наведіть приклади розділової аргументації.
3. Яке ділення простих суджень за якістю і кількістю? Наведіть приклади.
4. Дайте визначення категорії "безвідносне поняття". Прокоментуйте на прикладі значення терміну.
5. Поясніть значення і наведіть приклад вживання категорії " дефінієндум".
6. Яке значення терміну "ізоморфізм". У яких випадках він вживається у вузівському курсі "Логіка".
7. Дайте визначення категорії "контекст". Прокоментуйте на прикладі значення терміну.
8. Яке значення терміну "логічне дотримання". У яких випадках він вживається у вузівському курсі "Логіка".
9. Тестове завдання 1. Зазначте вид визначення: "Софізми — це логічні помилки в міркуваннях, які виникають внаслідок свідомого порушення

правил або законів логіки”: а) атрибутивно-релятивне, функціональне; б) безпосереднє; в) неявне; г) семантичне; д) атрибутивно-релятивне, генетичне.

10. Тестове завдання 2. Яка відповідь на питання "Чому аборигени з'їли Кука"? є нерелевантним: а) з сіллю і з перцем; б) хотіли їсти; в) з великої поваги; г) помилково.

Варіант №28.

1. Яка аргументація називається прямою, а яка - непрямою?
2. Чим відрізняється конструктивна критика від деструктивної? Наведіть приклади.
3. Як виглядають кругові схеми відношення суб'єкта і предиката в кожному з видів простих суджень? Наведіть приклади.
4. Дайте визначення категорії "безглузде". Прокоментуйте на прикладі значення терміну.
5. Поясніть значення і наведіть приклад вживання категорії "дефінієнс".
6. Яке значення терміну "ім'я". У яких випадках він вживається у вузівському курсі "Логіка".
7. Дайте визначення категорії "контекстуальне визначення". Прокоментуйте на прикладі значення терміну.
8. Яке значення терміну "логічність". У яких випадках він вживається у вузівському курсі "Логіка".
9. Тестове завдання 1. Зазначте вид логічної помилки (якщо є) в такому визначенні: "Науку, що досліджує фізичні процеси, називають фізикою": а) коло у визначенні; б) помилки немає; в) занадто вузьке визначення; г) занадто широке визначення; д) незрозуміле визначення.
10. Тестове завдання 2. Доведення, з погляду сучасної логіки, — це: а) сукупність упорядкованих фактів; б) одна з форм мислення людини, за допомогою якої на основі одних знань розкривається істинність або хибність інших знань; в) одна з форм емпіричного відображення дійсності; г) логічний засіб фіксації міркувань людини; д) інтелектуальна очевидність певного положення науки.

Варіант №29.

1. Які основні види прямої аргументації? Яка аргументація називається дедукцією, індукцією і аналогією?
2. Які правила і помилки по відношенню до тези аргументації? Наведіть приклади.
3. Що називається складним судженням? Які логічні зв'язки Ви знаєте? Наведіть приклади.
4. Дайте визначення категорії "блеф". Прокоментуйте на прикладі значення терміну.
5. Поясніть значення і наведіть приклад вживання категорії "дефініція".
6. Яке значення терміну "імплікація". У яких випадках він вживається у вузівському курсі "Логіка".

7. Дайте визначення категорії "контрадикторність". Прокоментуйте на прикладі значення терміну.
8. Яке значення терміну "хибність". У яких випадках він вживається у вузівському курсі "Логіка".
9. Тестове завдання 1. Зазначте найближчий рід в такому визначенні: "Ім'я — це вираз природної або штучної формалізованої мови, що означає предмет або клас предметів": а) означає предмет або клас предметів; б) ім'я; в) це; г) вираз природної або штучної формалізованої мови; д) найближчого роду в даному визначенні немає.
10. Тестове завдання 2. Зазначте, до якого виду належить таке складне судження: "Будніми днями є понеділок або вівторок, або середа, або четвер, або п'ятниця": а) строга диз'юнкція; б) кон'юнкція; в) матеріальна імплікація; г) еквіваленція; д) проста (звичайна) диз'юнкція.

Варіант №30.

1. Категоричні силогізми. Способи перевірки правильності категоричних силогізмів.
2. Які правила і помилки по відношенню до аргументів? Наведіть приклади.
3. Які граматичні зв'язки відповідають кон'юнкції? Наведіть приклади кон'юнктивних суджень.
4. Дайте визначення категорії "велика посилка". Прокоментуйте на прикладі значення терміну.
5. Поясніть значення і наведіть приклад вживання категорії "діалектична логіка".
6. Яке значення терміну "індуктивне визначення". У яких випадках він вживається у вузівському курсі "Логіка".
7. Дайте визначення категорії "контрарність". Прокоментуйте на прикладі значення терміну.
8. Яке значення терміну "метод залишків". У яких випадках він вживається у вузівському курсі "Логіка".
9. Тестове завдання 1. Поняття "будівля" поділене за обсягом на "двоповерхова будівля" і "не двоповерхова будівля". Визначте, в який логічний спосіб здійснено цей поділ: а) зіставлення; б) протиставлення; в) дихотомічним; г) підбору; д) класифікації.
10. Тестове завдання 2. Апагогічне доведення — це: а) пряме доведення (в якому відразу підтверджується) істинність тези; б) подія, яку можна використовувати як аргумент під час доведення; в) певне положення, істинність або хибність якого обґрунтовується в доведенні; г) предмет дійсності, що фіксується органами чуттів; д) парадоксальне судження науки, яке обґрунтування.

Зразок оформлення титульної сторінки

Міністерство освіти та науки України
Національна металургійна академія України
Інститут інтегрованих форм навчання
Кафедра економіки і соціально-гуманітарних дисциплін

ІНДИВІДУАЛЬНА РОБОТА

з дисципліни “Логіка”

Варіант 1

Виконав:

студент гр. МН 903-14-Н

Петров А.С.

/ підпис /

Перевірив:

к.і.н, доц.

Кузнецов О.А.

/ підпис /

Дніпро 2016

3 ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Предмет і значення логіки.
2. Поняття про мислення.
3. Поняття про форми і закони мислення.
4. Істинність і правильність мислення.
5. Мова логіки.
6. Логіка як наука.
7. Основні закони правильного мислення.
8. Загальна характеристика поняття.
9. Поняття і мова.
10. Мова та мислення.
11. Зміст і обсяг поняття.
12. Логічна структура поняття, його види.
13. Відношення між поняттями.
14. Загальна характеристика визначення понять.
15. Основні види та правила визначення.
16. Загальна характеристика поділу понять.
17. Основні види та правила поділу понять.
18. Загальна характеристика судження
19. Структура судження
20. Загальна характеристика простого судження.
21. Структура і види простого судження.
22. Поділ суджень, об'єднана класифікація суджень за якістю і кількістю.
23. Відношення між судженнями «логічний квадрат».
24. Загальна характеристика складних суджень, їх види.
25. Таблиці істинності складних суджень.
26. Загальна характеристика умовиводів. Дедуктивні та індуктивні умовиводи.
27. Основні види силогізмів.
28. Простий категоричний силогізм. Структура.
29. Обмеження і узагальнення понять. Характеристика, приклади.
30. Простий категоричний силогізм. Визначення аргументації, її структура та види .

4 ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

4.1 Основна література

1. Бандурка О. М., Тягло О. В. Курс логіки. Підручник. - К.: Літера ЛТД, 2002. – 160 с.
2. Гладунський В. Н. Логіка: Навчальний посібник для студентів економічних спеціальностей. - Львів: Афіша, 2002. - 359с.
3. Григорьев Б. В. Классическая логика: Учебное пособие. - М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 1996. - 192с.
4. Жеребкін В. Є. Логіка: Підручник для вузів. - К.: Знання, 2002. - 255с.
5. Ивлев Ю. В. Логика: Учебник для высших учебных заведений. - М.: Логос, 1998. - 272с.
6. Капитон В.В. Краткий курс формальной логики с элементами символической: Учебное пособие. - Днепропетровск: ГМетАУ, 1998. - 108с.
7. Кондаков Н.И. Логический словарь. - М.: Наука, 1971. - 656с.

4.2 Додаткова література

8. Курбатов В. И. Логика. Учебное пособие для студентов вузов. - Ростов-на-Дону: Феникс, 1996. - 320с.
9. Логіка: Навчальний посібник. За ред. Л.Г. Дротянко. - К.: Книжкове вид-во НАУ, 2005. - 192с.
10. Логіка: Підручник для студентів юридичних факультетів. - К.: Центр навчальної літератури, 2004. - 304с.
11. Логіка: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / В.Д. Титов, С.Д. Цалін, О.П. Невельська-Гордєєва та ін. - Х.: Право, 2005. - 208с.
12. Ненашев М.И. Введение в логику. - Киров, 1997. - 240с.
13. Тофтул М.Г. Логіка. - Київ: Академія, 1999. - 336с.
14. Арутюнов В. Х., Мішин В. М., Кирик Д. П. Логіка: Навч. посібник для економістів. – К. 2000.
15. Бартон В. И. Логика: Учебное пособие. – Минск. 2001.